

Білько О. О.,

здобувач ступеня доктора філософії

ОНП “Облік і оподаткування”

спеціальності 071 Облік і оподаткування,

Науковий керівник: проф., д.е.н. Воронко Р. М.,

Львівський торговельно-економічний університет

ПЕРВИННИЙ ОБЛІК В УПРАВЛІНСЬКІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

В умовах застосування сучасних ІТ в обліку питання побудови релевантної системи первинного обліку як інформаційного поля системи управління суб'єктами готельного бізнесу є вкрай актуальним.

Особливість первинного обліку загалом полягає в тому, що він взаємозалежить від джерела інформації, а саме здійснених операцій. Завдяки цьому серед практиків і вчених сформувалась думка, що первинний облік – це вихідна база формування цілісної системи обліку. А відтак, принципи оперативності, достовірності, аналітичності мають реалізовуватись на стадії первинного обліку.

У сучасних науково-економічних джерелах, як свідчать дослідження, необхідно вирішити питання первинного обліку діяльності суб'єктів готельного бізнесу, що дасть змогу покращити суб'єктам систему управління. Також у економічних джерелах немає однозначної думки щодо трактування “первинного обліку” та його місця і ролі в цілісній системі управління. Одні дослідники стверджують, що первинний облік є частиною або стадією бухгалтерського обліку, а відтак основним його завданням ставлять відображення операцій у первинних документах [3, 4]. Інші дослідниками [1] розглядають суть “первинного обліку” дещо ширше, вважають його стадією, яка притаманна кожному виду обліку, що фіксує дані про господарські явища та процеси в носіях інформації, а

у підсумку формує інформаційне поле для управління суб'єктом, що дає змогу поліпшувати інформаційну базу й максимальну оперативність збору інформації.

Основою первинного обліку є первинні документи, що підтверджують факт здійснення господарської операції та реєструють відомості про них.

Відповідно до Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку до первинних документів висуваються вимоги до порядку реєстрації інформації в первинних документах, а відповідно визначають вимоги до тих прийомів, якими реалізуються функціональне призначення первинного обліку.

Враховуючи зазначене, вважаємо, що первинний облік повинен бути пристосованим до організаційно-технологічних особливостей діяльності суб'єктів ресторанного бізнесу, з урахуванням його специфіки та тривалості операційного циклу, способів і обсягів реалізації результатів діяльності.

Важливою особливістю діяльності підприємств готельно бізнесу є те, що ними не обмежуються послуги лише з надання місця для проживання. Такі суб'єкти бізнесу здійснюють ще декілька видів додаткових послуг: автостоянки, транспортного обслуговування, прання та глаження одягу, замовлення квитків на транспортні засоби або культурно-масові заходи, організацію екскурсій тощо, що є, відповідно, центрами надання послуг. Тому за кожним центром надання послуг має бути організований обліковий процес так, щоб реєстрація здійснених операцій здійснювалась за кожним центром з метою оперативного формування управлінської інформації.

Специфіка діяльності вказаних суб'єктів бізнесу полягає в тому, що в основному вони надають готельні послуги, що свідчить про специфічне документальне оформлення. Для ефективності системи управління готельними послугами, що впливає із результатів проведеного дослідження, доцільно застосовувати, електронні реєстри первинного обліку: Відомість обліку доходів від надання основних готельних послуг; Відомість контролю формування собівартості готельних послуг та інших. Це дасть змогу здійснювати оперативний контроль за діяльністю готелю.

Проведені дослідження свідчать, що у діяльності суб'єктів готельного бізнесу, не існує стандартизованого підходу щодо документування операцій за різними структурними підрозділами, що негативно впливає на формування достовірної інформації для системи управління щодо ефективності ведення бізнесу.

Таким чином, запровадження до діючої системи обліку сучасного первинного обліку діяльності суб'єктів готельного бізнесу, враховуючи специфічність послуг, дасть змогу формувати інформаційне поле системи оперативного управління діяльністю.

Література

1. Куцик П. О. Первинний облік в управлінні витратами санаторно-курортних установ / П. О. Куцик, О. М. Чабанюк // Вісник Львівської комерційної академії : збір. наук. праць / [ред. кол. Г. І. Башнянин, В. В. Апопій, О. Д. Вовчак та ін.]. – 2009. – Вип. 30.

2. Куцик П. О. Інтегрована система обліку і внутрішнього контролю в управлінні ринками : монографія / П. О. Куцик, Р. А. Марценюк, Ф. Ф. Макарук, М. Ю. Чік. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2020. 280 с.

3. Марценюк Р. А. Первинний облік на заготівельних підприємствах: управлінський аспект / Р. А. Марценюк // Проблеми теорії і методології бухгалтерського обліку : міжнар. зб. наук. праць / [ред. кол. : Ф. Ф. Бутинець, О. В. Олійник, Н. М. Малюга та ін.]. – Житомир : ЖДТУ, 2010. – № 3 (18). – С. 218-223.

4. Малюга Н.М. Концепція документування операцій суб'єктів господарювання в Україні. Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. 2017. 4(42). С. 110-116.

5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [про затвердження Положення про до... | від 24.05.1995 № 88 \(rada.gov.ua\)](http://pro.zatverdzhennya.pozhohennya.pro.do...)